Kancelaria Prezesa
Rady Ministrów

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

DOB.WPK.6621.6.2025
Warszawa, 26 lutego 2026 r.

Związek Żołnierzy Wojska Polskiego
ul. 11 Listopada 17/19
03-446 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Podstawą przeprowadzenia kontroli planowej w Stowarzyszeniu „Związek Żołnierzy Wojska Polskiego"[1] był art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie[2].

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie przedstawionym w protokole kontroli[3] na podstawie upoważnień wydanych przez [redacted] – Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Przedmiot kontroli obejmował: „Prawidłowość korzystania przez organizacje pożytku publicznego prowadzące działalność na rzecz obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej z uprawnień, wywiązywania się z obowiązków i wymogów określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie".

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2024 r. do 20 listopada 2025 r., tj. do dnia podjęcia czynności kontrolnych.

Ustalenia kontroli przedstawiono w protokole kontroli sporządzonym 16 stycznia 2026 r., znak: DOB.WPK.6621.6.2025 (dalej: protokół), który został podpisany 3 lutego 2026 r. przez Prezesa Związku płk w st. spocz. – [redacted] oraz Wiceprezesa ds. ekonomicznych –Skarbnika płk w st. spocz. – [redacted] i odesłany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Do ustaleń zawartych w protokole kontroli ZŻWP nie wniósł zastrzeżeń.

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność Związku w zakresie objętym kontrolą **oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Powyższą ocenę uzasadniają ustalenia kontroli, które zostały oparte o przedłożoną dokumentację źródłową, zarówno merytoryczną jak i finansową oraz na podstawie

[1] zwanym dalej: „ZŻWP", „stowarzyszeniem", „Związkiem" albo „organizacją";
[2] ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2025 r., poz. 1338, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą" lub „udpp";
[3] [redacted] – naczelnik Wydziału Procedur Kontrolnych (upoważnienie nr 5), [redacted] – radca w Wydziale Procedur Kontrolnych (upoważnienie nr 3), [redacted] – główna specjalistka w Wydziale Procedur Kontrolnych (upoważnienie nr 4) Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – dalej „zespół kontrolujący";

wyjaśnień udzielonych przez Sekretarza Generalnego Zarządu Głównego – płk w st. spocz. [redacted] (ustnie) oraz Prezesa Związku płk w st. spocz. – [redacted] i Wiceprezesa ds. ekonomicznych –Skarbnika płk w st. spocz. – [redacted] (pisemnie).

I. Ustalenia kontroli

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

1. Informacje podstawowe

Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi z Rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, zwaną dalej „informacją z KRS", Stowarzyszenie uzyskało wpis do rejestru stowarzyszeń 13 grudnia 2002 r. pod numerem 0000141267 i nie jest wpisane do rejestru przedsiębiorców. Organizacja posiada nr Regon 000888008 oraz NIP 5211491279. Status organizacji pożytku publicznego Związek uzyskał 19 kwietnia 2006 r.

Przeprowadzona w ramach kontroli analiza statutu Związku wykazała, że postanowienie § 10 ust. 2 pkt 9 tego dokumentu zawiera nieaktualne odwołanie do 1% zamiast 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej: pdof lub „podatek"), co zostało uznane za uchybienie.

2. Spełnianie wymogów dla organizacji pożytku publicznego

W wyniku kontroli stwierdzono częściowe naruszenie art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy, w związku ze stwierdzeniem w statucie braku postanowienia dotyczącego zakazu udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do osób, z którymi członkowie i członkowie organów organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli. Ustalono także, że Związek nie naruszył pozostałych wymogów dla organizacji pożytku publicznego wskazanych w art. 20 ust. 1 pkt 1-5, co zostało szerzej omówione w pkt IV protokołu.

3. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego oraz działalność gospodarcza

a) Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z ustaleniami kontroli nie stwierdzono naruszenia art. 10 ust. 3 ustawy[4]. W statucie zostały określone obszary, w których Związek może prowadzić nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego, co zostało szczegółowo

[4] „Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym";

opisane w pkt. V.1 protokołu. Działalność prowadzona przez ZŻWP mieści się w zakresie zadań publicznych wskazanych w art. 4 ustawy.

b) Wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego, działalności gospodarczej oraz prowadzenie ewidencji księgowej środków pochodzących 1,5% podatku

Zgodnie z ustaleniami kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia szczegółowo opisane w protokole kontroli w pkt V.2. i obejmujące:

- naruszenie art. 4 ust. 5 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości[5], polegające na braku precyzyjnego wyodrębnienia przychodów i kosztów pochodzących z środków 1,5% pdof w zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik do zasad (polityki) rachunkowości[6],
- częściowe naruszenie art. 27 ust. 2c udpp poprzez nieprzedstawienie do kontroli ewidencji księgowej umożliwiającej identyfikację operacji gospodarczych dotyczących środków z 1,5% pdof,
- brak oznaczenia (wyodrębnienia i nazwania) zespołów kont księgowych, do których przyporządkowane miałyby zostać poszczególne konta wykazane w zakładowym planie kont księgi głównej (załączniku do polityki rachunkowości),
- brak spójności pomiędzy nazwami części kont księgowych w systemie finansowo-księgowym a wykazanymi w zakładowym planie kont,
- brak aktualizacji nazwy konta księgowego na: „1,5%" pdof.

W wyniku kontroli ustalono także, że organizacja nie naruszyła art. 10 ust. 1 i częściowo art. 27 ust. 2c ustawy, ponieważ wyodrębniła konta księgowe służące do ewidencjonowania przychodów statutowych i kosztów działalności pożytku publicznego (mimo że nie prowadziła działalności odpłatnej pożytku publicznego ani działalności gospodarczej) oraz do ewidencji środków z 1,5% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych. Ustalono również, że polityka rachunkowości Stowarzyszenia zawiera podstawowe elementy składowe wymienione w art. 10 uor.

4. Prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych

a) Otrzymane środki z 1,5% podatku

W wyniku kontroli stwierdzono brak rzetelności prezentowanych danych w sprawozdaniu finansowym (informacja dodatkowa) oraz sprawozdaniu merytorycznym w zakresie kwot środków pochodzących z 1,5% pdof z rozliczenia za rok 2023 przekazanych przez urzędy skarbowe w 2024 r., co skutkowało

[5] ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120, z późn. zm.) - dalej „uor";
[6] zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych organizacji zostały określone w polityce rachunkowości obowiązującej od 1 lipca 2018 r. przyjętej Uchwałą nr 18/X/2018 Prezydium Zarządu Głównego Żołnierzy Wojska Polskiego z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Polityki rachunkowości" w Związku Żołnierzy Wojska Polskiego;

naruszeniem art. 23 ust. 1, 2 i ust. 6e ppkt 5a udpp w zw. z art. 4 ust. 1a oraz art. 45 uor. Szczegółowe informacje w ww. zakresie zawarte są w pkt VI.1. protokołu kontroli.

Ustalono także, że na ten sam rachunek bankowy wpływały środki z 1,5% pdof oraz dokonywane były inne operacje m.in. z darowizn i składek członkowskich. W związku z tym uznano, że dobrą praktyką sprzyjającą większej przejrzystości byłoby wyodrębnienie subkonta do rachunku bankowego, przeznaczonego do operacji dotyczących środków pochodzących z 1,5% pdof.

b) Wydatkowanie środków pochodzących z 1,5 % podatku

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z 1,5% pdof i naruszenia art. 27 ust. 2 ustawy.

Jednakże zgodnie z ustaleniami kontroli szczegółowo opisanymi w protokole kontroli w pkt VI.3. stwierdzono uchybienia obejmujące:

- naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 uor, poprzez brak potwierdzenia dokonania kontroli formalnej, merytorycznej i rachunkowej na wskazanych w ww. dokumencie dowodach księgowych dobranych w ramach badanej próby[7] (z datą i czytelnym podpisem osoby/osób uprawnionych do takiej kontroli),
- niezgodność z wewnętrznymi procedurami Stowarzyszenia[8], polegającą na dokonaniu kontroli formalno-rachunkowej i merytorycznej po terminie zatwierdzenia do zapłaty wskazanych w protokole dowodów źródłowych dobranych w ramach próby.

c) Prawidłowość gromadzenia i przekazywania środków pochodzących z 1,5% podatku zgodnie z art. 27aa ustawy

Z ustaleń kontroli nie wynika naruszenie przez organizację wymogów art. 27aa ustawy, jednakże w okresie objętym kontrolą ZŻWP przekazał środki z 1,5% pdof dwóm organizacjom ujętym w „Wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2024" prowadzonym w formie elektronicznej przez Dyrektora NIW-CSRO[9]. Szczegółowe informacje w powyższym zakresie zawarte są w pkt VI.4 protokołu.

Potwierdzenie przeznaczenia przekazanych ww. organizacjom środków z 1,5% pdof na działalność pożytku publicznego Związek uzyskał dopiero na wniosek zespołu kontrolującego. Biorąc pod uwagę powyższe, brak kryteriów i trybu przekazywania oraz zasad rozliczania przez Związek środków z 1,5% pdof dla innych organizacji pozarządowych został uznany za uchybienie.

---

[7] w trakcie czynności kontrolnych zbadano prawidłowość wykorzystania środków z 1,5% pdof na próbie dokumentów księgowych, na łączną kwotę 27 576,36 zł;

[8] „Wytycznymi Zarządu Głównego ZŻWP z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wykorzystania środków pożytku publicznego" stanowiącymi załącznik do uchwały nr 11/X/2020 w sprawie nowelizacji wytycznych Zarządu Głównego dotyczących wykorzystania środków przekazanych dla organizacji pożytku publicznego;

[9] Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, zwany dalej „NIW-CRSO";

5. Prowadzenie promocji do przekazania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości szerzej opisane w pkt VIII.1 protokołu, polegające na braku:

- wyodrębnienia w ewidencji księgowej Zarządu Głównego środków wydatkowanych na promocję 1,5% pdof, co stanowi naruszenie art. 27 ust. 2c ustawy;
- w kalendarzykach reklamujących 1,5 % podf wydanych przez Zarząd Główny, wymaganej informacji[10], co stanowi naruszenie art. 27c ustawy oraz § 3 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu[11].

Z ustaleń kontroli wynika, że Stowarzyszenie nie naruszyło przepisów art. 27c ust. 2 ustawy[12], ponieważ Związek nie wytwarza ani nie rozpowszechnia programów komputerowych umożliwiających podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego.

6. Korzystanie z uprawnień określonych w art. 24-26 ustawy

Wyniki kontroli nie wskazują na nieprawidłowości ani uchybienia związane z korzystaniem przez organizację z uprawnień określonych w art. 24-26 ustawy. Według sprawozdania merytorycznego Związek korzystał ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych i ze zwolnienia z opłat sądowych związanych ze zmianą danych w Krajowym Rejestrze Sądowym. W toku kontroli na podstawie analizy zeznania podatkowego CIT-8[13] ustalono jednak, że kwota zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych podana w sprawozdaniu merytorycznym jest nieprawidłowa, co zostało opisane w pkt IX protokołu oraz w pkt 7 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

7. Obowiązki sprawozdawcze OPP

a) Prawidłowość sporządzenia sprawozdania merytorycznego i finansowego

W toku kontroli stwierdzono uchybienie, polegające na wykazaniu w sprawozdaniu finansowym za 2024 r. w Informacji dodatkowej nieprawidłowych danych, co zostało szczegółowo opisane w protokole kontroli w pkt X.1.

---

[10] tj. "Sfinansowano /współfinansowano z 1,5% podatku"; zgodnie z art. 27c ustawy ust. 1, organizacje pożytku publicznego, które prowadzą promocję polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych, bez względu na formę dotarcia do podatnika, winne są zamieszczać informację o jej finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków finansowych pochodzących z 1,5 % pdof;

[11] rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 2756) – dalej: Rozporządzenie Przewodniczącego;

[12] zgodnie z art. 27c ust. 2 ustawy, programy komputerowe umożliwiające podatnikowi pdof wypełnienie zeznania podatkowego dodatkowo powinny zawierać informację o możliwości swobodnego wyboru i przekazania 1,5% pdof organizacji pożytku publicznego albo braku swobodnego wyboru i przekazania 1,5% podatku organizacji pożytku publicznego;

[13] zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) i należnego podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.;

W zakresie terminu sporządzenia sprawozdania finansowego[14] jak i jego zatwierdzenia, nie stwierdzono naruszenia art. 52 ust. 1, 2, 2a i 2c oraz art. 53 ust. 1 uor.

Natomiast w odniesieniu do sprawozdania merytorycznego ustalono, że zostało ono sporządzone przez Związek na wzorze rocznego sprawozdania merytorycznego określonym w załączniku do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego[15]. Sprawozdanie merytoryczne zostało podpisane 17 czerwca 2024 r. przez [redacted], Prezesa Związku oraz [redacted], Wiceprezesa Zarządu Głównego - Skarbnika Związku.

b) Zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu merytorycznym

W wyniku kontroli stwierdzono, że w sprawozdaniu merytorycznym:
- dane dotyczące wpłat pochodzących ze środków 1,5% pdof nie są prawidłowe,
- wykazane koszty finansowane z 1,5% pdof są tożsame z tymi kosztami zawartymi w sprawozdaniu finansowym oraz są niezgodne z kwotami zawartymi w zestawieniu obrotów i sald,
- wykazane koszty kampanii informacyjnej lub reklamowej związanej z pozyskiwaniem 1,5% pdof są nieprawidłowe,
- podano błędne dane w zakresie personelu organizacji i wynagrodzeń brutto wypłaconych przez organizację (w tym kwoty najwyższego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego pracownikowi organizacji),
- podano błędną nazwę spółki GWiR sp. z o.o.[16], w której organizacja posiada co najmniej 20% udziałów lub akcji w kapitale zakładowym,
- podano błędne dane w zakresie liczby wolontariuszy,
- podano błędne dane w zakresie kwoty zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych,

co zostało uznane za uchybienie i szczegółowo opisane w pkt X.2 protokołu.

Dodatkowo stwierdzono rozbieżności między sprawozdaniem merytorycznym, a sprawozdaniem finansowym (w tym rachunkiem zysków i strat oraz informacją dodatkową) w odniesieniu do:
- łącznej kwoty przychodów organizacji ogółem,
- pozostałych przychodów,
- przychodów z innych źródeł,
- kwoty dotacji od organów administracji rządowej i samorządowej.

W zakresie przychodów uzyskanych przez Stowarzyszenie ze źródeł prywatnych[17], ze względu na ewidencjonowanie ww. przychodów na urządzeniach księgowych

---

[14] zostało sporządzone przez [redacted], której Związek powierzył prowadzenie ksiąg rachunkowych i przez nią podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym 28 marca 2025 r.;
[15] rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego (Dz. U. poz. 2061);
[16] KRS 0000809298;
[17] w tym z darowizn od osób fizycznych, osób prawnych oraz z ofiarności publicznej (zbiórek publicznych, kwest);

jednostek terenowych Związku, w toku kontroli nie było możliwości potwierdzenia ich zgodności z ewidencją księgową Związku.

c) Publikacja rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego na stronie podmiotowej NIW – CRSO oraz na własnej stronie internetowej

Ustalenia kontroli wykazały, że organizacja nie naruszyła postanowień art. 23 ust. 6[18] oraz art. 23 ust. 2a[19] ustawy, co opisano w pkt. X.3. protokołu.

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. wykazanie w sprawozdaniu merytorycznym oraz w sprawozdaniu finansowym za rok 2024 r. danych dotyczących przychodów z 1,5% pdof, które nie są zgodne z ewidencją księgową na koncie 760-12 – „wpłaty OPP 1,5 %", co stanowi naruszenie art. 23 ust. 1 i 2 udpp w zw. z art. 4 ust. 1a oraz art. 45 uor i art. 23 ust. 6e ppkt 5a udpp,
2. wykazanie w sprawozdaniu merytorycznym nieprawidłowych informacji[20] oraz podanie w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za 2024 r. nieprawidłowych danych[21], co stanowi naruszenie art. 23 ust. 1 i 2 udpp w zw. z art. 4 ust. 1a oraz art. 45 uor i art. 23 ust. 6e udpp,
3. brak zapewnienia przez kierownika jednostki (gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy, a nie została wskazana osoba odpowiedzialna, odpowiedzialność ponoszą wszyscy członkowie tego organu), prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób umożliwiający ich weryfikację, co pozostaje w sprzeczności z obowiązkami wynikającymi z art. 4 ust. 5 w związku z art. 24 ust. 1 uor i stanowi naruszenie ww. przepisów ustawy,
4. brak informacji "Sfinansowano/współfinansowano z 1,5% podatku" na materiałach promocyjnych, tj. kalendarzykach promujących przekazanie 1,5% podf na rzecz Związku, co stanowi naruszenie art. 27c udpp oraz § 3 rozporządzenia Przewodniczącego,
5. brak zawarcia w § 63 ust. 2 pkt 1 statutu zakazu udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do osób, z którymi członkowie oraz członkowie organów organizacji pozostają w związku

---

[18] „Organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej";

[19] „Organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej";

[20] szczegółowo przedstawionych w pkt VIII.4, IX, X.2 i XI niniejszego protokołu;

[21] szczegółowo opisanych w pkt X.1 niniejszego protokołu;

małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, co stanowi naruszenie art. 20 ust. 1 pkt 6 lit. a) udpp,

6. brak wyodrębnienia w ewidencji księgowej Zarządu Głównego środków wydatkowanych na promocję 1,5% pdof, co stanowi naruszenie art. 27 ust. 2c udpp.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. brak aktualnego nazewnictwa kont księgowych w zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik do Polityki rachunkowości. Nazwy stosowanych do ewidencji kont księgowych, tj. 131 – „Środki pieniężne w kasach" (zastosowano: „Środki pieniężne w bankach"), 401 – „Koszty podstawowej działalności operacyjnej" (zastosowano: „Zużycie materiałów i energii"), 402 – „Koszty usług obcych" (zastosowano: „Koszty usług obcych OPP"), nie są tożsame z dokumentacją opisującą przyjęte przez organizację zasady (politykę) rachunkowości wraz z załącznikami, tj. zakładowym planem kont księgi głównej, co stanowi uchybienie,
2. brak zaktualizowanej nazwy konta księgowego 851 „Fundusz wpływów 1 % podatku", w nazwie jest „1% podatku", zamiast „1,5% podatku", co stanowi uchybienie,
3. w Zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik do zasad (polityki) rachunkowości, nie zostały oznaczone (wyodrębnione i nazwane) zespoły kont księgowych, do których przyporządkowane miałyby zostać poszczególne konta wykazane w zakładowym planie kont księgi głównej, co stanowi uchybienie,
4. nieprzedstawienie do kontroli ewidencji księgowej umożliwiającej identyfikację operacji gospodarczych dotyczących środków z 1,5% pdof, stanowi uchybienie w stosunku do art. 27 ust. 2c udpp,
5. brak potwierdzenia dokonania kontroli formalnej, merytorycznej i rachunkowej (z datą i czytelnym podpisem osoby/osób uprawnionych do takiej kontroli) na części dowodów źródłowych objętych badaniem w trakcie czynności kontrolnych, co jest niezgodne z treścią art. 21 ust. 1 pkt 6 uor i stanowi uchybienie ww. przepisu ustawy,
6. dokonanie kontroli formalno-rachunkowej i merytorycznej po terminie zatwierdzenia do zapłaty dwóch dowodów źródłowych stanowi uchybienie wewnętrznie obowiązujących procedur Stowarzyszenia, wynikających z dokumentu pn. „Wytyczne Zarządu Głównego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wykorzystania środków pożytku publicznego",
7. brak w § 10 ust. 2 pkt 9 statutu aktualnego odwołania do 1% zamiast 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych,

8. brak kryteriów i trybu przekazywania oraz zasad rozliczania środków z 1,5% pdof dla innych organizacji pozarządowych.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

Zakres stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości jest wskazany w pkt. II niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Przyczynami stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości są:

- brak staranności i skrupulatności podczas sporządzania sprawozdania merytorycznego i finansowego,
- niedostatecznie skuteczne mechanizmy kontroli wewnętrznej dotyczące terminów przekazywania, opisywania i opłacania dokumentów księgowych,
- niewystarczająca znajomość przepisów, w tym dotyczących materiałów promocyjnych, wymogów prowadzenia ewidencji księgowej i ksiąg rachunkowych, opisu dokumentów księgowych.

W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w działalności Związku, które są konsekwencją niewystarczającej znajomości określonych wymogów ustawy oraz ustawy o rachunkowości.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia stoją w sprzeczności z przepisami ustaw określonymi w pkt II wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto wskazać należy, że zgodnie z art. 4 ust. 5 uor odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, w tym za prawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych, ponosi kierownik jednostki, również w przypadku powierzenia określonych obowiązków w tym zakresie innej osobie lub przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 11 ust. 2 uor. Natomiast w przypadku gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy, a nie została wskazana osoba odpowiedzialna, odpowiedzialność ponoszą wszyscy członkowie tego organu.

IV. Zalecenia i wnioski

Wobec powyższych ustaleń, w tym stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień zaleca się:

1. dokonanie korekty sprawozdania merytorycznego za 2024 r. w zakresie wskazanym w protokole i wystąpieniu pokontrolnym oraz zamieszczenie poprawionego sprawozdania merytorycznego na stronie podmiotowej NIW-CRSO i stronie internetowej ZŻWP,
2. dochowanie należytej staranności przy wypełnianiu sprawozdania merytorycznego w kolejnych okresach sprawozdawczych, w szczególności weryfikację zgodności podanych kwot z prowadzoną ewidencją księgową,
3. zapewnienie zgodności danych wykazywanych w Informacji dodatkowej z pozostałymi elementami sprawozdania finansowego w kolejnych okresach sprawozdawczych oraz wprowadzenie mechanizmów kontroli wewnętrznej

zapobiegających powstawaniu w przyszłości analogicznych do stwierdzonych w toku tej kontroli nieprawidłowości,

4. wzmocnienie nadzoru kierownika jednostki nad prowadzeniem ksiąg rachunkowych,
5. oznaczenie (wyodrębnienie i nazwanie) zespołów kont księgowych, do których przyporządkowane miałyby zostać poszczególne konta wykazane w zakładowym planie kont księgi głównej oraz aktualizację nazewnictwa kont księgowych 131, 401, 402 oraz 851 w zakładowym planie kont, stanowiącym załącznik do Polityki rachunkowości,
6. zapewnienie prowadzenia ewidencji księgowej w sposób umożliwiający identyfikację i przedstawianie do przyszłych kontroli zapisów księgowych operacji gospodarczych dotyczących środków z 1,5% pdof,
7. wyodrębnienie w ewidencji księgowej konta do ewidencji środków wydatkowanych na promocję 1,5% pdof przez Zarząd Główny ZŻWP, co skutkuje aktualizacją zakładowego planu kont Związku ,
8. stosowanie się do obowiązku zamieszczania informacji o finansowaniu lub współfinansowaniu materiałów promocyjnych ze środków finansowych pochodzących z 1,5% pdof, podczas promocji polegającej na publicznym zachęcaniu do przekazania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych, bez względu na formę dotarcia do podatnika,
9. aktualizację § 10 ust. 2 pkt 9 statutu ZŻWP w zakresie odwołania do 1,5% pdof,
10. dokonanie zmiany w § 63 ust. 2 pkt 1 statutu ZŻWP poprzez dodanie zakazu udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do osób, z którymi członkowie oraz członkowie organów organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
11. dokonywanie kontroli formalnej, merytorycznej i rachunkowej (z datą i czytelnym podpisem osoby/osób uprawnionych do takiej kontroli) na wszystkich dowodach źródłowych przed terminem zatwierdzenia do zapłaty tych dokumentów,
12. zawarcie kryteriów, trybu przekazywania oraz zasad rozliczania środków z 1,5% pdof dla innych organizacji pozarządowych w dokumencie pn. „Wytyczne Zarządu Głównego Związku Żołnierzy Wojska Polskiego z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wykorzystania środków pożytku publicznego" oraz ich stosowanie.

Na podstawie § 20 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2054) zobowiązuję **Związek**

Żołnierzy Wojska Polskiego do przekazania informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości i uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 60 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z wyrazami szacunku,

z upoważnienia
Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

[redacted]
Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
/podpisano elektronicznie/